

ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ**Παρανόηση 1^η**

Για να έχει μια συνάρτηση όριο στο x_0 πρέπει η συνάρτηση να ορίζεται στο x_0

Το αν ορίζεται ή όχι η συνάρτηση στο x_0 δεν παίζει κανένα ρόλο στη μελέτη των ορίων. Σημαντική είναι μόνο η συμπεριφορά της f σε σύνολα της μορφής $U(x_0, a) = (x_0 - a, x_0) \cup (x_0, x_0 + a)$ ή $(x_0 - a, x_0)$ ή $(x_0, x_0 + a)$ δηλαδή η συνάρτηση να ορίζεται όσο κοντά θέλουμε στο x_0 .

Έτσι, δεν έχει νόημα η αναζήτηση του ορίου μιας συνάρτησης σε ένα *μεμονωμένο* σημείο του πεδίου ορισμού της. (Ένα σημείο x_0 ενός συνόλου X λέγεται *μεμονωμένο* όταν υπάρχει διάστημα της μορφής $\Delta = (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ τέτοιο ώστε $\Delta \cap X = \{x_0\}$). Πρέπει δηλαδή το x_0 να είναι *σημείο συσσώρευσης* του πεδίου ορισμού A της f και αυτό σημαίνει ότι *σε κάθε* διάστημα της μορφής $\Delta = (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ να υπάρχουν στοιχεία του A .

Έτσι, δεν έχει νόημα το σύμβολο $\lim_{x \rightarrow 2} g(x)$ όπου $g(x) = \begin{cases} x^2 - 4, & x \leq 1 \\ 5, & x = 2 \end{cases}$. Επίσης δεν έχει νόημα το σύμβολο

$$\lim_{v \rightarrow 5} (2v^3 + 8), \quad v \in \mathbb{N}^*$$

Παρανόηση 2^η

Αν είναι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = l \in \mathbb{R}$, τότε η f παίρνει την τιμή l για τιμές του x κοντά στο x_0 . Παράδειγμα:

για την $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \neq 0 \\ 2, & x = 0 \end{cases}$ έχουμε $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$, αλλά προφανώς $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

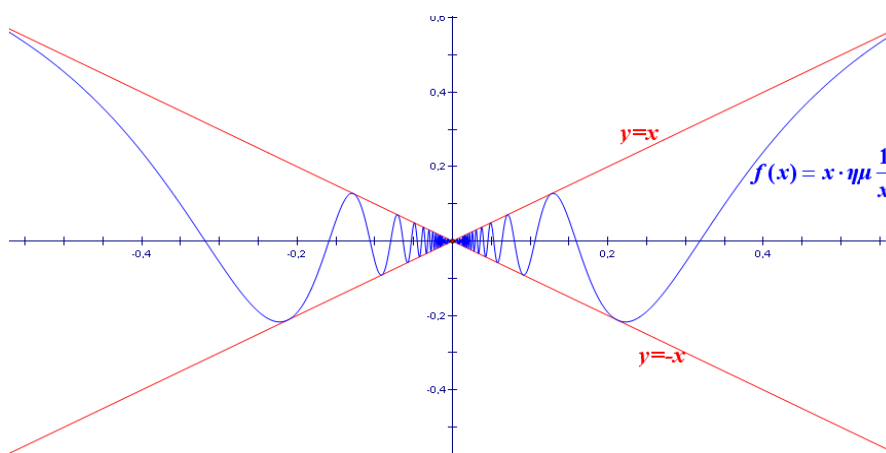
Παρανόηση 3^η

Η ύπαρξη του ορίου στο x_0 συνεπάγεται μονοτονία της f σε διάστημα γύρω από το x_0 , ή τοπική μονοτονία, δηλαδή μονοτονία σε ένα διάστημα αριστερά του x_0 και σε ένα διάστημα δεξιά του x_0 . Παράδειγμα για την

συνάρτηση $f(x) = x \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x}\right)$, είναι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$ αλλά η f δεν είναι μονότονη σε κανένα διάστημα γύρω

από το μηδέν, αφού θεωρώντας τις ακολουθίες $x_v = \frac{1}{2v\pi + \pi/2}$, $y_v = \frac{1}{2v\pi + 3\pi/2}$, $w_v = \frac{1}{2\pi v} > x_v > y_v$ που

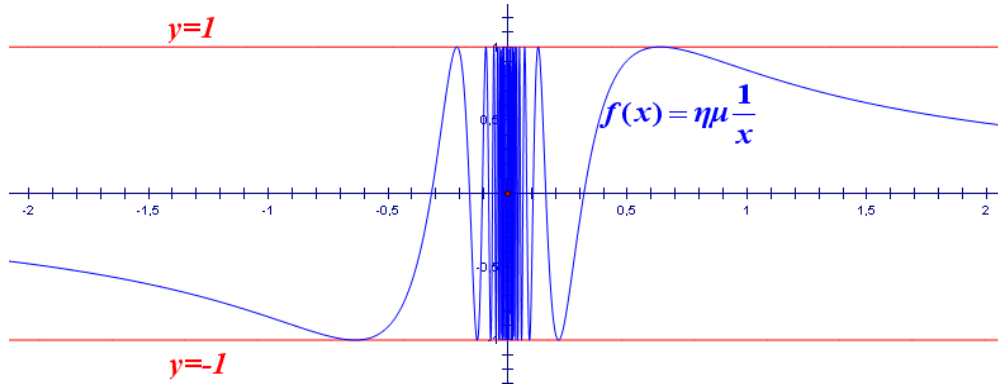
τείνουν στο μηδέν, παρατηρούμε ότι $g(x_v) = x_v > 0$, $g(y_v) = -y_v < 0$, $g(w_v) = 0 < g(x_v)$ και $g(x_v) > g(y_v)$ δηλαδή η g έχει όριο στο μηδέν χωρίς να είναι μονότονη σε κανένα διάστημα γύρω από το μηδέν. (Επίσης παρατηρούμε ότι για αρκετά μεγάλα v δεν υπάρχει διάστημα $(-\delta, \delta)$ στο οποίο η $g(x)$ να διατηρεί σταθερό πρόσημο.)

Παρανόηση 4^η

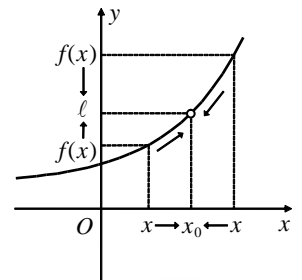
Αν ΔΕΝ υπάρχει το όριο της $f(x)$ όταν το x τείνει στο x_0 , τότε αναγκαστικά είναι $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$ δηλαδή τότε τα πλευρικά όρια υπάρχουν, αλλά απλώς είναι διαφορετικά μεταξύ τους. Για παράδειγμα, η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu\left(\frac{1}{x}\right)$ έχουμε ότι δεν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ (γραφική πληροφορία) και για τις ακολουθίες

$$x_n = \frac{1}{2\pi n}, y_n = \frac{1}{2\pi n + \frac{\pi}{2}} \text{ με } x_n, y_n \rightarrow 0^+ \text{ όταν } n \rightarrow +\infty, \text{ είναι } f(x_n) = 0 \rightarrow 0, f(y_n) = 1 \rightarrow 1.$$

Παρανόηση 5^η

Η ύπαρξη του ορίου στο x_0 συνεπάγεται ύπαρξη τοπικών ακροτάτων της f σε διάστημα γύρω από το x_0 , ή ακρότατα σε ένα διάστημα μόνο αριστερά του x_0 ή σε ένα διάστημα μόνο δεξιά του x_0 . Στο διπλανό σχήμα η f έχει όριο στο x_0 τον αριθμό l , αλλά δεν παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο x_0 ή κάπου αλλού για τα x που ανήκουν σε διάστημα της μορφής $U(x_0, a) = (x_0 - a, x_0) \cup (x_0, x_0 + a)$ ή $(x_0 - a, x_0)$ ή $(x_0, x_0 + a)$.

Επίσης, η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} x^2 \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x}\right), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$$

έχει $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$, αλλά

δεν έχει ακρότατο στο μηδέν, αφού για τις

$$\text{ακολουθίες } x_n = \frac{1}{2\pi n + \frac{\pi}{2}}, y_n = \frac{1}{2\pi n + \frac{3\pi}{2}} \text{ είναι } x_n > 0, y_n > 0, x_n \rightarrow 0, y_n \rightarrow 0$$

, $f(x_n) = x_n^2 > 0, f(y_n) = -y_n^2 < 0$, δηλαδή οσοδήποτε κοντά στο μηδέν [σε οποιοδήποτε διάστημα της μορφής $(0, \varepsilon)$] έχουμε και θετικές και αρνητικές τιμές, άρα ΔΕΝ έχουμε ακρότατο στο μηδέν.